

Eredmények és újabb lehetőségek az energiatakarékosságban

Simon Pál nehézipari miniszter nyilatkozata

Az ésszerű és hatékony energiatakarékosságra hozott központi, ágazati és vállalati intézkedések ez évi megvalósításáról, társadalmi hatásáról és eredményeiről, valamint az újabb lehetőségekről és feladatokról nyilatkozott Simon Pál nehézipari miniszter.

● **Mennyire takarékoskodunk idén az energiával?**

— Jobban gazdálkodtunk, mint tavaly, a tárcák és vállalatok, az energiaszolgáltatók és felhasználók körültekintőbben és sikeresebben váltják valóra a kormány takarékosági határozatát, s az ebből adódó rendelkezéseket. Ez év első 9 hónapjában, a múlt év azonos időszakához viszonyítva, a népgazdaság energiához való felhasználása csak néhány tízed százalékkal növekedett, és a IV. negyedévben — bár az időjárásról sok múlik — ugyanakkor arra számíthatunk, hogy az energiafogyasztás csupán kis mértékben haladja meg az egy évvel ezelőttit. A jobb gazdálkodással tehát sikerült ellensúlyoznunk azt a többletfogyasztást, amelyre az első negyedévi hideg kényszerítette az országot, s amit ellátási zavar nélkül sikerült lehetővé tenni.

● **Miből eredtek a legjelentősebb megtakarítások?**

— Első helyen említtem a társadalmi összefogást és azt a mind szélesebb körben érvényesülő magatartást, amely elfűti a pazarlást, és tenni is hajlandó ellene. Elnélkül az önálló takarékosági terv készítésére kötelezett vállalatok sem számolhattak volna be arról, hogy az év végéig várhatóan túlteljesítik az előirányzatot, tehát, több mint 470 ezer tonna kőolaj fűtőértékének megfelelő energiához való takarítást értek el. A vezetők és dolgozók megértését, rugalmas közreműködését igényelték azok az intézkedések is, amelyek a közületek hő- és villamosenergia-fogyasztását mérsékeltek, mintegy 70 vállalatnál pedig az öt legfontosabb energiához való beszerzési kontingenst alapították meg. Idén alapvető célunk volt, hogy az ipari vállalatok az energiához való felhasználásánál növekedés nélkül teljesítsék évi gazdasági előirányzataikat.

— Érezhetően segítette a villamosenergia-fogyasztás mérséklését a közvilágítás, a kirakat- és reklámvilágítás időszakos csökkentéséről

kiadott rendelkezések végrehajtása, s bár az energiához való felhasználás az üzemanyagok és a villamos energia fogyasztói árának emelése óta rövid időtelt el, annyi máris megállapítható, hogy takarékosabb felhasználásra ösztönözte a háztartásokat. Különösen jelentős a megtakarítás villamos energiából. Lassult a felhasználás növekedésének üteme, míg korábban évente négy-öt százalékkal nőtt a fogyasztás, az idén a növekedés várhatóan nem haladja meg a 3 százalékot sem.

● **Milyen eredményeket hozott az állami támogatással ösztönözött energiaracionalizálási program?**

— Ebben az évben 34 energiaracionalizálási beruházás fejeződött be, amelyre saját anyagi erőforrásait, és az állami támogatás felhasználásával csaknem 800 millió forintot költöttek a vállalatok. Így módon különböző energiatakarékos technológiák kialakításával, hatékony hőhasznosító berendezésekkel, a korábban veszendőbe ment hulladék-energia hasznosításával csaknem 1 millió tonna kőolajnak megfelelő energiához való takarítást értek el. Az idén nyújtott központi hozzájárulással együtt négy év alatt mintegy másfél millió forint értékű állami támogatást kaptak a vállalatok a hatékony energiaracionalizálási beruházásokhoz, annyit, mint amennyit öt éve irányoztunk elő. A folyamatos fejlesztés érdekében most további 300 millió forint állami támogatás felhasználására kaptunk lehetőséget.

● **Milyen újabb energiatakarékosági intézkedésekre kerül sor?**

— Energiatakarékosságunk eddigi eredménye biztató, de nem elegendő. A kőolaj világpiacon az idén is jelentősen emelkedett, s most már 8–9-szerese az 1973. évinek. A külső feltételek romlása még inkább sürgeti, hogy ne engedjünk teret a pazarlásnak. Mindenekelőtt az ellenőrzések szigorításával kell törekedni az eddigi intézkedések hatékonyabb érvényesítésére, a végrehajtásban előforduló késleltetések megszüntetésére. A többi között hathatósabb ellenőrzés szükséges ahhoz, hogy a sebességhatárítás végrehajtása is meghezsozza a

kívánt eredményt. Korábbi elhatározásainknak megfelelően jövőre áttérünk a nyári időszámításra, ezzel hozzávetőlegesen egy napi villamosenergia-termelést, azaz 20–25 ezer tonna fűtőérték takarítunk meg 60–70 millió forint értékben. Ugyanakkor a tartalék villamosenergia-kapacitás növekedése is mintegy 160 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak.

— A tervezett új intézkedések sorában az Állami Tervbizottság határozatának megfelelően az ágazati tárcák rendelkezéseket dolgoznak ki az energiatakarékosság anyagi ösztönzésére. Intézkedést készítünk elő a közületek energiateljesítményének 5 százalékos mérséklésére, amit az érdekeltek első sorban a személygépkocsi-park csökkentésével, és az üzemanyagnormák rendezésével érhetnek el.

— Az eddigi megvalósított és elhatározott intézkedések túl további energiatakarékosági feladatokat irányoz elő az 1980. évi népgazdasági terv. Így a nehézipari ágazat terve szerint intézkedünk széntüzelési erőműveink jobb kihasználásáról. Gondoskodunk arról, hogy a nagy ipari energiafogyasztók a villamosenergia-rendszer kedvező működésének megfelelően állítsák össze termelési programjukat. Ezzel összefüggésben felszólítjuk a hulladékenergiát hasznosító erőműveket rendelkezésükre, hogy elsősorban csúcsidőben gondoskodjanak energiatermelő berendezésük maximális terheléséről. Korszerűsítjük a világítási szabványokat, s tervezzük meg néhány más intézkedést is. Ezek végrehajtásában számítunk minden családnak, és termelői közösségeknek, az egész ország támogatására — fejezte be nyilatkozatát Simon Pál miniszter. (MTI)

Elkészült a Gabcsikovo—Nagymaros vízi erőmű kiviteli programja

A magyar vízgazdálkodás történetének eddigi legnagyobb beruházása a jövő év-tizedben megvalósuló Gab-

Az üveg- és fóliaházakban Szedik a paradicsomot, a paprikát

Már csak elvétve látni emberek a határban. A gépek lassacskán a színbe szorúlnak a hideg, esős időjárástól. A munka azonban nem áll meg a gazdaságokban. A brigádok, a munkacsapatok a fóliák alatt, üvegházakban dolgoznak. Készülnek a téli nyárra, a kertészek ültetik, öntözik, szedik a paprikát, paradicsomot, hogy jusson friss zöldség a vásárlók kosarába.

A téli kertészeti munka is pénzügyes vállalkozás. Ahol már korábban elkezdtek a meleget adó, világos házak, ott most a fűtőtestek karbantartása, a meleg víz előállításának emészt energiát, ahol még félben áll az építkezés, ott a vasvázak, az üvegtáblák kerülnek pénzbe.

Csongrád megye gazdaságában összesen 560 hektár területen terem az üvegházakban, a fóliák alatt zöldség és virág. Szeged és a szegedi járás térségeiben ennek negyede. A két jelentős primártermelő gazdaságban, a szegedi Felszabadulás és az Új Élet Termelőszövetkezetben tovább növelik az üvegházak nagyságát. A helyi teleki közösségekben már fölállították a hat és fél hektáros növényház vasvázait, és szerelik a fűtőtesteket. A szomszédban, a Felszabadulás Tsz-ben pedig alapoznak ugyanezekre a területen. Ha készen lesznek a munkával, több korai zöldsé-

Csomagolják a paprikát Forráskúton

get exportálhatnak, mint eddig.

A szegedi járás legnagyobb kertészetében, a forráskúti Haladás Tsz-ben négy üvegházban folyamatos a munka. Ültetik a palántákat és szedik a termést is. Telen is nyáron is találnak elfoglaltságot a kertészetben dolgozók, hiszen több mint tíz hektáron zöldséget termelnek. Egyik házban szőlőt is trágyáztak, készítették a talajt, nevelik a palántát, a másikban

kapálnak, a harmadikban szedik a paradicsomot, a negyedikben a paprikát. Az erős paprika szürete a vége felé jár, így az erőt a paradicsomszedésre összpontosítják. Hetente 60–70 mázsa paradicsomot küldenek Szegedre, Budapestre. Átlagosan ötven embert köt le ez a munka. Válogatják, osztályozzák, ládába rakják a paradicsomot, a paprikát pedig műanyag zsákokba, hogy jobban mutasson az áru.

Újítási ankét

A jelenlegi gazdasági helyzetben, amikor az extenzív fejlesztés tartalékai egyszerűen mindenkorra kimerültek, s amikor a világpiacon hatásainak egyre közvetlenebbül ki van téve a hazai gazdaság, minden korábbi-

nál inkább szükségessé vált az, hogy fejlődésünkben, tevékenységünkben az emberek alkotó energiáira, tudására támaszkodjunk. S ebből a tartalékaink jelentős hányada éppen alighanem az újítómozgalomban lehet fel. Ezt, az újítómozgalom egyre fokozódó gazdasági jelentőségét hangsúlyozta többek között dr. Szilvássy Zoltán, az Országos Találmányi Hivatal elnökhelyettese tegnap, a konzervgyárban megrendezett újítási ankéton tartott bevezető előadásában.

A kongresszusi munkaverseny keretében megrendezett újítási ankét rendezői — a találmányi hivatal, az Élelmiszeripari és Mezőgazdasági Dolgozók Szakszervezete, valamint a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa — mindenekelőtt azt a célt tűzték ki, hogy az ankéton szerzett tapasztalatok segítségével a vállalatoknál az újítómozgalom vezetési módszereinek, szervezési gyakorlatának javítását. Erre hasznos tanácsokat adott a bevezető előadás.

Az újítók számának növelése olyan fontos cél, amelyre bőségesen nyílnak még lehetőségek. Tavaly például összesen 214 ezer újítási javaslatot regisztráltak az országban, azaz az újítómozgalomban a foglalkoztatottaknak csak kis hányada vesz részt. Ahhoz, hogy ez a részvételi arány növekedjen, sok lehetséges módszer kínálkozik. Például az, hogy a vállalatok rugalmasabban éljenek a jogszabályok által biztosított lehetőségekkel. Sok lehetősé-

get kínál az újítási feladat-tervek az eddigieknél célszerűbb, realisabb feladatokkal kitűzött összeállításával, s valóban „előre” tételük oly módon, hogy ezek a feladattervek el is jussanak a dolgozókhoz. Sok lehetőséget kínál az anyagi elismerés ösztönözze és differenciálta a tetteit is. Vagyis magasabb ösztönzőket kellene alkalmazni olyan újítások esetében, amelyek tökéletes innováció, energiát, létszámot stb. takarítanak meg a vállalatnak. S arra is nagy szükség lenne, hogy az elbírálás, a szervezési módszerek ne elriasztanak, hanem kedvet csináljanak az újításhoz. Például a bürokrácia csökkentésével.

A bevezető előadást követően Rósa László, a konzervgyár főmérnöke saját vállalatának példájával illusztrálta az elmondottakat. A többi között azzal, hogy a gyárban az első háromnegyed évben közel száz újítási javaslatot nyújtottak be, kétszer annyit, mint tavaly. S amíg tavaly másfél milliót hoztak az újítások a vállalatnak, az idén háromnegyed év alatt 4 millió forintot. Rósa László természetesen nemcsak eredményeiről, hanem gondjairól is szólt, amelyekről ő is sem mentesek.

A vitaindító előadások után a megye élelmiszeripari üzemének és állami gazdaságainak résztvevő képviselői megvitatták az újítómozgalom aktuális gondjait, s hasznos tanácsokat kaptak feladataik megoldásához. A résztvevők végül „újító szemmel” megtekintették a konzervgyárat is.

L. I. Brezsnyev beszéde az SZKP Központi Bizottságának ülésén

Moszkvában tegnap, kedden plenáris ülést tartott az SZKP Központi Bizottsága. Az ülés meghallgatta és jóváhagyta a jövő évi népgazdasági tervet, amelyet Nyikolaj Bajbakov, a Minisztertanács elnökhelyettese, az Állami Tervbizottság elnöke terjesztett elő; ugyancsak jóváhagyta Vaszilij Garbuzov pénzügyminiszter előterjesztésében az 1980. évi költségvetés tervezetét.

A dokumentumokat a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának ma, szerdán kezdődő ülésére is terjesztik. A KB-ülésen Leonid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke mondott beszédet. (Leonid Brezsnyev beszédét lapunk 2. oldalán ismertettük.)

A plenumon elfogadott határozat leszö-

gezi, hogy a beszédben foglalt következtetések alapján kell megszervezni a kijelölt tervek végrehajtására és a párt gazdaságpolitikájának megvalósítására irányuló tevékenységet.

A plénum Nyikolaj Tyihonovot, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének első helyettesét megválasztotta az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjává. Mihail Gorbacsovot, az SZKP Központi Bizottságának titkárát a KB Politikai Bizottságának póttagjává választották.

Tegnap ülést tartott az SZKP KB Központi Revíziós Bizottsága. A testület 1979. évi tevékenységéről Gennagyij Szizov, a bizottság elnöke számolt be. Az ülésen áttekintették és jóváhagyták a bizottság 1980. évi munkatervét is.